

ROK 1967

Začátek roku přišel s mimořádně teplým počasím, teplota se pohybovala 4 – 6 °C nad nulou, závěr první poloviny měsíce byl chladnější, několik dnů mrzlo, mrazy byly 11 – 13 °C. Pak se znovu oteplilo, koncem měsíce byla teplota 8 – 10 °C s deštěm.

Dne 21. ledna uspořádalo Sdružení rodičů a přátel školy spolu s vedením školy společenský ples v sále Pohostinství Jednoty. O prodej vstupenek se postaraly členky SRPŠ a rodiče. Navštívily domácnosti a zvaly na ples. Průběh plesu byl dobrý. Je pravdou, že hudba se nelíbila všem účastníkům, účinkoval hudební soubor Dopravních staveb. Jeho repertoár byl poněkud modernějšího charakteru, což pro starší účastníky nevyhovuje.

Končinovou zábavu dne 5. února uspořádalo vedení Státních lesů. Hudební soubor pod vedením kapelníka p. Brožka hrál lidové písně, ale ne příliš kvalitního provedení. Přesto se návštěvníci pobavili dobře. Pořadatelé uspořádali prodej losů, pracovnice polesí napekly zákusky pro zlepšení příjmu. Z výtěžku byly pak dne 7. února uspořádány „dozvuky“ kde hráli titíž hudebníci.

Oslava MDŽ byla uspořádána dne 12. března v kulturním sále MNV. Všechny ženy byly na oslavu pozvány rozhlasem, starší ženy přes 65 let byly navštíveny dvojicemi svazáků a byla jim předána kytky umělých květin s blahopřejným dopisem a byly pozvány na oslavu. Kulturní program byl sestaven s básní a písní vybraných k tomuto účelu. Připravila jej škola, zvaní na oslavu zajistil MNV.

Rovněž v tomto roce byla dodržena tradice – staré zvyky. Chlapci s klepačama a vrkačama klepali na Zelený čtvrtek a Velký pátek. V sobotu ráno už neklepali, je to tím, že není již tolik chuti pro toto, jako v dřívější době.

Neděle velikonoční byla oslavena taneční zábavou, kterou uspořádala organizace Svazarm. Pořadatelé provedli zvaní a prodej vstupenek po domácnostech, ale návštěva byla slabá. V pondělí velikonoční byla šlaháčka, chodili chlapci předškolního i školního věku, pak i starší chlapci místní s harmonikou. Mimo těchto chodila i parta přespolních mládenců. Někteří starší chlapci vydatně popíjeli alkohol – bylo tedy nejdříve veselo, ale v několika případech pak i špatně a smutno následkem požití větší dávky – alkoholu.

Tradice stavění máje byla dodržena zásluhou Místní jednoty požární ochrany. Vhodný smrk byl vybrán v Kočičím žlebě, dovezen a oloupán již 23. dubna. Na místo určené ku stavění – u kříže – jej dovezl traktorem pracovník polesí Ant. Šimoník. V neděli odpoledne 30. IV. byl za široké účasti mužů mladých i starších. Borový vršek byl ozdoben různobarevnými stuhami z plastických hmot – z téhož materiálu byla i čl. státní vlaječka upevněna na vrcholu máje. Barevný materiál byl dovezen ze závodu FATRA Napajedla.

Ženy a děti v hojném počtu přihlížely – máj po postavení byl 31 m vysoký.

V předvečer 1. máje byla provedena vzpomínka padlých salašských občanů. Na hřbitově i ve Vápenicích byly položeny věnce.

Večer 1. máje byly v Pohostinství Jednoty lidová veselice v bohatě vyzdobeném sále rovněž materiálem z plastických hmot. Účastníci se velmi pěkně pobavili. Pořadatelem byla Požární jednotka. Celková tržba ztěžila pokryla celkové výdaje – hudba a její dovoz, půjčovné za sál, večere a občerstvení pro hudebníky – vše asi 960 Kč.

Taneční zábavu u příležitosti kácení máje dne 3. června uspořádala místní skupina ČSM.

Přestože pozvánky a vstupenky roznášeli po domech, návštěva byla slabá. V sobotu 3. června

byl ve Vápenicích závěrečný sraz všech oddílů zapojených v rámci okresu do celostátní akce mladých – Signál x 5. Pro činnost oddílů byly stanoveny zásady – bylo to provádění některých sportovních disciplin a pak poznávání historie II.světové války.

Sraz ve Vápenicích za celý okres Uh. Hradiště měl následující program:

O událostech v obci Salaš a to jak o činnosti partyzánů tak o zavraždění salašských občanů hovořil s. Jos. Zapletal (tzn. já osobně – kronikář, jako přímý účastník těch událostí). V další části programu byly předány diplomy a čestná uznání za dobré výsledky v soutěžních disciplínách jednotlivcům i kolektivům. Sraz byl ukončen projevem ved. tajemníka OV-KSČ s. Klimošem.

Mezi vyznamenanými jednotlivci byl i žák SVVŠ Zd. Hanák ze Salaše. Tento byl také začleněn do desetičlenné skupiny, která se zúčastní celostátního srazu signálu x 5 v Rovišti u Příbrami.

Dne 2.června byla u příležitosti ukončení školního roku uspořádána ve škole besídka dětí.

Rodiče se pobavili pěkným programem, který děti připravili.

Školní docházku v ZDŠ na Velehradě ukončili 4 žáci – Kar. Špičák čp.107, Mar. Večeřová čp.62, Mar. Bilíková čp.142 a Mir. Vodica čp.75.

Ze zdejší školy po ukončení V ročníků odchází do ZDŠ Velehrad – Eva Zeržánová čp.82, Jos. Hábl čp.84, Stan. Čevela čp.83 a Jar. Špičák čp.107.

Po prázdninách nastoupí poprvé do školy osm prvňáčků.

Místní organizace Svazarm uspořádala dne 19.srpna taneční zábavu – ze slabou účastí návštěvníků. V neděli 27. 8. uspořádala tato organizace motoristickou akci – jízdu zručnosti.

Poprvé byli jezdci rozděleni do dvou kategorií podle obsahu válců motocyklů.

Prvá skupina – motocykl Pionýr, druhá skupina – obsah 175 – 250 cm³.

Přihlásilo se jen jedenáct jezdců, ani zájem občanů o tuto akci nebyl tak velký jak v minulých letech. V obou skupinách jezdců vyhrál s. Lub. Šafraník čp.102. Počasí bylo mimořádně pěkné a teplé – závod proběhl bez závad.

Odvedenci a to Navrátil Petr čp.77, Krátký Petr čp.22, Bartošík Zdenek čp.41 a Velecký Ladislav čp.10 uspořádali dne 4.listopadu odvedeneckou zábavu. Tato byla dobře navštívena, účastníci se dobře pobavili. U odvodu také Janováč Oldř. čp.15,ale neodvedli ho – půjde v roce 1968 znovu.

Dne 6.listopadu byl v kulturním sále MNV uspořádán vzpomínkový večer k oslavě 50.výročí Velké Říjnové socialistické revoluce s následujícím programem:

písně a básně – školní děti

projev o VŘSR – s. Zapletal (kronikář)

a pak byl promítnut anglický film – Pahorek. Oslavy se zúčastnilo asi 40 občanů. Program řídil předseda školské a kulturní komise MNV s. Fr. Hiller čp.143.

Dne 25.listopadu uspořádaly pracovnice polesí lidovou veselici v sále místního Pohostinství. Byli přítomni hlavně místní občané, protože v okolních vesnicích vyly rovněž taneční zábavy. Pro účastníky byla uspořádána tombola. Prvou cenu – figuru medvídky vyhrál Novák M. čp.63. II.cenu – dort, Bilík Fr. čp.141, III. střeleného bažanta, L. Vychopňová čp.53, IV. střeleného zajíce, B. Zapletalová čp.1. Za zmínku stojí to, že bažanta i zajíce měli podle původního losování obdržet otec a syn Fr. Hillerové. Fr. Hiller pracující jako lesní hajný se vzdal výhry ve prospěch dalších.

Ve dnech 12. XII. – 17. XII. uspořádala MOB již X. filmový festival. Byly promítнутy tyto filmy:

- Muž z Honkongu – francouzský
- Poslední výstřel – záp. Německo
- Svatba jako řemen – český
- Na sever Aljašky – USA
- Dolarová Manželství – USA

Pověřené dvojice navštívily domácnosti, pozvaly je na festival a nabídli předplatenky – její cena byla 10 Kč na všechna představení. Bylo jich prodáno 71 - o 7 více než v roce 1966. Na jednotlivá představení stála vstupenka 3 Kč. Pro mládež byly promítнутy 4 filmy – vstupné na každý film bylo 1 Kč. Předplatenky byly při posledním promítání slosovány. Tři věcné ceny získali:

- I. B. Jurčíková – ván. Kolekce
- II. M. Kodrlová – bonboniera
- III. Petr Krátký – láhev vína

Zájem o festival byl větší než v roce 1966 z důvodů lepšího výběru filmů.

Vlivem zvyšujícího se počtu televizorů v obci celkový zájem o filmová představení pomalu klesal. Na vstupném za celý rok bylo vybráno 6 864 Kč, za půjčení filmů bylo zapláceno 3 277 Kč, výdaje na provoz kina včetně všech výdajů ostatních činily 6 311 Kč – čistý výtěžek dohromady ze zůstatkem z minulých let činil k 31. XII. 1967 – 4 865 Kč. MOB vlastní základní prostředky v hodnotě 24 030 Kč a drobné krátkodobé předměty v hodnotě 11 307, 70 Kč.

Na představení Slováckého divadla jezdí z obce nadále několik občanů. Několik z nich na předplatenky zakoupených polesím Salaš, JZD Velehrad a další občané jezdí soukromě.

V místní knihovně je 1 120 knih, v průběhu roku bylo 950 výpůjček, čtenářů je 83.

V roce 1967 bylo provedeno několik akcí v budování obce. Byla to kanalizace u domků čp.96, 102, 84, 73. Bylo provedeno zasklení oken knihovny, provedeny nátěry a úprava okolí. Byl vybudován plot kolem školní zahrady a provedeno dláždění školního dvora. Byla vystavěna aut. Čekárna na dolině včetně nátěrů. Provedena údržba komunikace na Drahy a komunikace na Dolině od rozcestí směrem ku Zlaccé studánce – asi 230 bm. Byla postavena zídka u kříže, údržba prostranství kolem čekáren ČSAD. Občané upravovali zahrádky u hlavní komunikace usazováním obrubníků a úpravou plotů.

Na budování obce bylo za celý rok odpracováno 1 312 hodin a vynaloženy fin. náklady ve výši 35 600 Kč. Vytvořená hodnota díla (podle zásad ONV) činila 139 800 Kč.

V tomto se naše obec řadí mezi přední obce a umísťuje se v soutěži obcí na čelném místě. Za rok 1966 byla naše obec na I. místě v páté skupině obcí. Na plenární schůzi MNV dne 17. února předal zástupce ONV pro naši obec diplom a oznámení, že MNV dostává zároveň premii 15 000 Kč. MNV zakoupil traktor (6. října) zn. Zetor 50, finanční prostředky získal od ONV a koncem měsíce byla zakoupena vlečka. S traktorem začal dne 11. XI. jezdit Ant. Šimoník čp.11.

Do kamenolomu MNV byl v měsíci listopadu přijat Jos. Hrnák čp.4 do pracovního poměru. Dne 28. XI. nastoupili do kamenolomu další pracovníci a to Ant. Zezula čp.142 a Vanda Jos. čp.80, kteří rozvázali pracovní poměr u polesí Salaš. Dlouholetý pracovník a střelní mistr kamenolomu – pracoval v kamenolomu 10 let – Jos. Slavík dovršil 60 let a odchází do důchodu.

Státní lesy – polesí Salaš provedlo vybudování dřevěného mostu přes potok do Saniterácké a zároveň cesty na Sviňavů. Obojí bylo provedeno za účelem hospodárnějšího způsobu přibližování dřeva a kulatiny. Dále provedly Státní lesy průsek pro lesní cestu z Babiného kůta přes Sviňavů až k Zavěšené skále – tato hřebenová svážnice je dlouhá 5 km.

Po deštivém lednu přišel s deštěm i únor, v polovině měsíce se ochladilo a bylo několik mrazů až $-13\text{ }^{\circ}\text{C}$. Závěr měsíce byl nezvykle teplý, teplé slunečné dny potrvaly až do 8.března. Teplota dosáhla až $15\text{ }^{\circ}\text{C}$, pak se ochladilo, takže měsíc březen byl chladnější než únor. Přesto bylo započato s pracemi na poli, setí jařin a orba. Chladné počasí potrvalo i v dubnu, mimo toho počasí zhoršovaly přeháňky s větrem. Dne 25.dubna do rána napadl i sníh, takže kvetoucí stromy a obiloviny byly zasypány sněhem, den před tímto byl mráz $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Poslední den dubna byl slunečný a teplý. Vlaštovky přiletěly 10.dubna, rovněž první kukačku bylo slyšet tohoto dne.

V květnu bylo střídavě chladno a tepleji, v polovině měsíce byla denní teplota $26\text{ }^{\circ}\text{C}$. Již se zdálo, že příroda bude trpět suchem, ale 17.května vydatně popršelo. Rovněž červen byl více chladný, přesto polní kultury se dobře vyvíjely. Počasí nebylo vyrovnané jak jsme na červen zvyklí, bylo více dešťových přeháněk. Přesto podmínky pro růst hřibů nebyly příznivé, některé jedlé houby rostly, ale málo. Červenec v první polovině chladný občas s deštěm v druhé polovině byl pěkně slunečný. Bohatá úroda na poli pěkně dozrávala a úspěšně byly zahájeny i žňové práce. Půda byla však velmi vyschlá, bylo třeba deště pro růst okopanin a provádění podmítek. Ve dnech 3. – 5.srpna potřebný déšť přišel, pak ještě v tomto měsíci několikrát pršelo. Žňové hlídky trvaly ve dnech 31. VII. – 5. VIII. to je po dobu intenzivního výmlatu obilí.

Konec měsíce a začátek měsíce září byl s pěkným počasím. JZD provedlo 27. 8. prodej ovoce na stromech, přestože v dědině byl ovoce málo, na stromech v poli bylo jablek dost, trnky nebyly. V září se znovu objevily obavy ze sucha a kopání brambor bylo velmi obtížné. Sklizeň brambor musela být pro sucho přerušena, v polovině září několikrát popršelo, takže sklizeň mohla pokračovat při pěkném počasí, které následovalo. Pro orbu a setí ozimu byly rovněž dobré podmínky.

Koncem tohoto měsíce začaly růst i hřiby. Mimo místních občanů chodily do lesa desítky cizích hřibařů. Teplota byla $24 - 26\text{ }^{\circ}\text{C}$. Hřiby rostly až do 15.října, ale ojediněle byly nalezeny i dále. Jedlé houby a hřiby byly nalezeny ještě v neděli 5.listopadu, ještě dojízděli i cizí houbaři. Celý říjen a první polovina listopadu bylo pěkně teplo. V druhé polovině listopadu se postupně ochlazovalo, dne 28. XI. napadl první sníh – asi 5 cm. Až do 20.prosince bylo ustálené počasí – po 20. sněžilo, pro změnu pak přšel déšť a v závěru roku znovu sněžilo, 30. XII. Bylo sněhu asi 12 cm.

V celku byl letošní rok poměrně příznivý pro zemědělskou výrobu. V JZD byly překročeny plánované výnosy – brambory místo 140 q bylo sklizeno 190 q z hektaru, cukrovka řepa plán 390 q byl překročen na 447 q z ha. Tím byla překročena výše plánované jednotky a to ze 16 Kč na skutečnost ve výši 20 Kč. Dopomohla k tomu i překročená tržba z přidružené výroby – její plán byl 800 000 Kč a docíleno bylo 1 100 000 Kč.

Dne 1.února se narodil manželům Josefu a Františce Daňkovým čp.71 syn – pokřtěn jménem Petr.

Dne 4.března manželům Vinc. a Vlastě Obrdžálkovým čp.106 se narodil syn Libor.

Manželům Karlu a Marii Hrdinovým čp.19 se narodil syn Stanislav.

Manželům Milanu a Josefě Novákovým se narodila dcera Jana – čp.63.

Manželům Stanislavu a Marii Daňkovým se narodil syn Ivoš – čp.29.

Manželům Milanu a Marii Večeřovým se narodil syn Milan – čp.26.

Manželům Lub. a Martě Ryšavým čp.65 se narodila dcera Marta.

Dne 28.ledna uzavřeli manželství Fr. Večeřová čp.62 a Václav Jelínek lesní hajný v hájence Bunče.

Marta Čížková čp.65 a Lub. Ryšavý z Prahy uzavřeli manželství dne 8. IV.

Josef Bartoň čp.64 se oženil s Annou Bartošovou z Horní Libiny okr. Šumperk, a mají bydliště mimo naší obec.

20.ledna zemřel ve věku 63 let Jos. Janovác čp.52 a pohřben byl 22.ledna na místním hřbitově. Nad jeho hrobem promluvil před. MNV s. ing. Niesner. Mimo jiné uvedl, že obec v jeho osobě ztrácí obětavého funkcionáře. Vzpoměl jeho dlouholeté práce v různých orgánech v obci a mimo obec.

Dne 5.března zemřel Frant. Chromec z čp.141 ve věku 72 let.

Dne 19. V. zemřel Ant. Sláma čp.13 ve věku 58 let.

ROK 1968

Začátek roku byl ve znamení pěkné zimy, sněhu bylo asi 15 cm a trvaly mrazy až do -18°C . Ve druhé polovině měsíce ledna nastalo značné oteplení s deštěm, teplota se pohybovala nad 0°C . Rovněž v únoru bylo poměrně teplo, i když se dostavily ojedinělé mrazíky a sněžení. Ojediněle bylo započato s polními pracemi, zdálo se, že přichází dobrý rok pro zemědělství. Ale nebyl dobrý. Všechny měsíce roku – snad mimo měsíce října – v období vegetace byly převážně chladné, deštivé ve srovnání s rokem předcházejícím. První bouřka, se sněhovou vánicí byla 14.března, březen a duben probíhaly téměř bez deště, takže sázení brambor bylo prováděno do suché půdy. Květen byl rovněž chladný, a málo pršelo. V červnu byla situace poněkud lepší, takže polní kultury se dobře vyvíjely. Začátek července byl neobyčejně chladný, ranní teplota byla 12°C , denní 22°C .

Dne 11.července v odpoledních hodinách se přihnala prudká vichřice s deštěm – v naší obci nebylo způsobeno větších škod, ale na různých místech v okrese činily škody desítky milionů Kč. Místy to byla úplně zničená úroda, zničeny lesní kultury a škody na obytných a jiných objektech. Po tomto následovalo deštivé počasí až do konce srpna, ranní teplota poklesla až na 4°C . Obilí se mlátilo nedostatečně vysušené, převážně porostené, případně se nevymlátilo vůbec, protože shnilo na poli. Tak deštivého počasí o žních nikdo v obci nepamatoval.

Příznivější počasí v září kladně zapůsobilo na úrodu brambor, cukrovky a také ovoce. Brambor s urodilo dostatek, ve vlhkých místech byly vlivem dešťů i z části shnilé. Ovoce bylo rovněž dostatek, pěstitelé dělali jabčák, s trnek vyráběli kvas.

V obci bylo 96 majitelů kvasu na pálení slivovice. Pěkné počasí přinesla až druhá polovina měsíce října a začátek listopadu. Pak přišly první mrazy a 15.listopadu napadl první sníh. V měsíci prosinci pak mrazy zesílily, dosáhly až -13°C . Koncem měsíce se oteplilo, na Štědrý den celé dopoledne i pršelo, závěr měsíce byl opět chladnější, mrazivý se sněžením. Rok 1968 přinesl tedy hodně dešťových srážek, málo teplých a slunečných dnů, nebyl příznivý zemědělské výrobě.

Místní osvětová beseda, jejíž předsedou byl s. B. Brunclík zajišťovala provoz kina pro celý rok pravidelně. Návštěvnost postupně stále klesá vlivem zvyšujícího se počtu televizorů. Další činnost na tomto úseku spočívala v pořádání tanečních zábav a různých akcích jednotlivých složek NF v obci.

Dne 6.ledna na pozvání předs. komise kultury a školství MNV přijel do obce 40ti členný chrámový sbor a v místním kostele přednesl vánoční písně.

Místní skupina ČSM uspořádala 21.ledna maškarní ples. Vydařil se pěkně, masek bylo asi 30, byla vylosována tombola. V průběhu byla uspořádána tradiční tajná volenka.

Dne 30.ledna měla místní skupina ČSČK svoji výroční schůzi, na této byla předána 12 členům Čestná uznání za dlouholetou, záslužnou činnost. Byl předán i jeden odznak za několikanásobné čestné dárcovství krve – obdržel jsem ho já – kronikář. Předsedou místní skupiny na další období byl opět zvolen Jos. Slavík čp.110.

Zaměstnanci polesí Salaš uspořádali 24.února taneční veselici. Dostavilo se mnoho místních i přespolních návštěvníků, takže sál byl přeplněn. Zábava se dařila, k opravdové spokojenosti chybělo více prostoru na tanečním parketu. V tombole vyhrál první cenu – střeleného divočáka, V. Navrátil čp.77.

V pondělí 26.února byly uspořádány dozvuky. Již odpoledne maškarní průvod doprovázený ozdobeným koňským povozem zval na večerní představení – pobavení. Organizátoři průvodu sbírali do nádob darované víno a slivovici od občanů a večer se to v sále popíjelo. Sál nebyl již tak přeplněn, takže návštěvníci byli spokojeni a organizátoři s výtěžkem obou večerů rovněž.

K oslavě MDŽ byla uspořádána besídka, program připravila škola, hlavní projev předs. MNV ing. Niesner.

Tradiční stavění máje a prací s tím spojených organizovala Místní jednota pož. ochrany. Vhodný smrk byl vybrán v bývalém obecním lese a dovezen již 22.dubna. Vlastní stavění bylo provedeno 1.května asi 30 muži. Přihlíželo mnoho žen a dětí. Večer po setmění přišla vichřice s deštěm a po promáčení udusané hlíny u kmene, značně máj naklonila nad střechem domku čp.88. Bylo nebezpečí, že máj do rána na domek spadne. Proto několik požárníků muselo v noci máj vyrovnat a řádně zajistit. Něco podobného usedlíci v obci nepamatují.

Dne 4.května uspořádala kulturní komise MNV taneční zábavu. Účastníci se dobře pobavili, pořadatelé sice nevydělali, ale celkový výtěžek pokryl všechny výlohy spojené se zábavou.

V sobotu 18.května byla uspořádána schůze občanů za účelem vysvětlení znovuzaložení org. Junák. Na tuto schůzi se dostavilo asi 10 chlapců, hovořil pověřený zástupce oblasti s. Zajíc. Tato akce však nepřinesla žádný praktický výsledek, k založení této organizace do konce r. 1968 nedošlo.

Kácení máje bylo provedeno 31. V. bez taneční zábavy. Máj nebyl ani hlídán a přesto „vydržel“ až do kácení.

Dne 11.června se zúčastnilo družstvo zdejších požárníků poplachového cvičení na Velehradě. Cílem bylo zjistit čas příjezdu jednotlivých družstev a pak prověřit celkovou organizaci zásahu při účasti více družstev. Požárníci z naší obce byli po vyhlášení poplachu na místě, připraveni k zásahu za 25 minut. Z toho cesta na Velehrad trvala 14 minut.

Dne 23.června bylo v naší obci uspořádáno okrskové soutěžní cvičení tří. pož. družstev: Velehrad, Modrá, Salaš. Zdejší družstvo nebylo tak připraveno jako minulá léta a proto se umístilo jako poslední, první byl Velehrad.

Školní mládež sehrála dne divadlo – Pohádku o Popelce. Představení se vydařilo, dostavilo se hodně maminek a hlavně sourozenců účinkujících.

MNV zakoupil 16mm snímací kameru a předal ji k obhospodařování filmovému kroužku, který tvoří mladí pod vedením Zd. Hanáka žáka 3.tř SVVŠ. Tito se dali s chutí do práce, ale do konce roku nebyl veřejně promítán film jimi zhotovený.

Po prvé v historii promítání filmů v naší obci, bylo toto přerušeno na měsíce červenec – srpen. Bylo to v důsledku značného poklesu návštěvnosti. Této přestávky bylo využito k provedení generální opravy přístroje, která mj. spočívala v montáži magnetického snímání zvuku. Celková oprava si vyžádala částky 3 500 Kč.

Osvětová beseda vlastnila zákl. prostředků v hodnotě 24 030 Kč, DKP (drobné krátkodobé předměty) za 11 307 Kč, její fin. příjmy v roce 1968 činily 11 392, celkové vydání činilo 8 876 Kč – z toho půjčovné za filmy 3 092 Kč. Zůstatek fin. prostředků činil k 1. 1. 69 – 2 515 Kč.

Pracovníci polesí Salaš uspořádali dne 16.listopadu taneční zábavu. Ved. polesí ing. Drozd měl na zábavě hosty z Rakouska – to se stává velmi zřídka, aby byla u nás na muzice zahraniční návštěva. Taneční zábavy v naší obci, se staly opravdu příležitostí k zábavě – vymizeli hulákající opilci, kteří zpravidla vyprovokovali rvačky.

V celé republice se obnovuje tradice vánočních stromů. Dne 22. XII. byl postaven i u nás, před budovou MNV, ozdoben barevnými žárovkami. Organizátorem byl MNV – peněžní sbírka nebyla pořádána.

Besídka školních dětí u příležitosti nadcházejících vánoc byla uspořádána 15. XII. Děti předvedly písně, koledy, tanečky a loutkové divadlo. Maminky dětí přinesly cukroví vlastní výroby. Z těchto výrobků byla uspořádána přehlídka a pak byly rozprodány ve prospěch pokladny školy. Byla také slosována pěkná perníková chaloupka. Vstupné na besídku bylo dobrovolné.

Závěr roku byl oslaven rovněž taneční zábavou. Uspořádal ji MNV dne 29. XII. Tato zábava nebyla zdaleka tak hojně navštívena jako sylvestrovské zábavy v dřívějších letech. Pravidelně navštěvuje taneční zábavy mládež, méně pravidelně mladí manželé. Upadá však zájem o tento druh zábavy u občanů středního věku. Není to proto, že by nebylo peněz, nebo z nedostatku oblečení, ale je to tím, že televize přináší zábavu až do domu, čemuž velká část občanů dává přednost.

V místní veřejné knihovně bylo prováděno půjčování knih. V roce 1968 si čtenářů vypůjčilo knih. Ve skutečnosti bylo přečteno knih daleko více. V řadě domácností jsou vlastní knihovničky o několika desítkách, někde i stovkách svazků, které se nákupem knih postupně zvyšují.

Ve zdejší škole se vyučuje ve dvou třídách. Stav žáků k 1.září t.r. činí ve věku 6 –

Bylo pokračováno v budování kanalizace a to u domu čp.39 v délce 53 bm, a na Drahách v délce 25 bm, u domu čp.44 v délce 20 bm.

Cesta ku kamenolomu MNV a cesta od domku čp.71 směrem nahoru k chatám byla opravena.

Bylo provedeno vyčištění dna rybníku a dovezeny cementové panely pro vybudování vodní nádrže.

V měsíci říjnu byla zahájena výstavba vodovodu v části obce Drahy. Bylo vyřízeno 12 žádostí o přípojku vodovodu, 5 domků v této části obce o vodovod nepožádalo.

Byl vybudován vodovod ke kapli a ku hřbitovu v délce 160 bm.

Rovněž pro potřeby chatařů na Holiskách byl na Býčí louce vybudován vodovodní řad v délce 140 bm. V průběhu roku byla dokončena výstavba dalších 15 chat, většinou na Holiskách.

Občané prováděli další opravy svých rodinných domků pro zvýšení kultury bydlení. Bylo vybudováno 6 nových koupelen, prováděna instalace etážového topení a v domku čp.100 to bylo ústřední topení. Etážové topení bylo provedeno i ve školním bytě.

MNV měl na rok 1968 plán – vybudovat hodnotu díla za 131 000 Kč při použití 60 000 Kč fin. nákladů. Skutečně vybudovaná hodnota díla činila 109 240 Kč při použití 34 890 Kč fin. nákladů.

Za tyto výsledky se umístila naše obec na I. místě v páté skupině soutěžících obcí a MNV obdržel fin. premii ve výši 15 000 Kč.

Dne 21. listopadu zakoupil MNV starší nákladní auto – TATRA 805 pro potřeby pož. sboru. Koupil od Svazarmu zprostředkoval velitel pož. sboru M. Šustr. Za vozidlo bylo zapláceno 8 430 Kč.

Stávající pouliční osvětlení bylo dne 25. listopadu zkvalitněno instalací 8 bodů výbojkového osvětlení. Na Dolině byla instalována 3 světla na vrchní části obce 5 světel.

MNV ještě zakoupil míchačku na beton s tím, že bude půjčována občanům. Současně byla zakoupena elektr. kovářská výheň.

MNV přidělil jednorázové podpory v celkové výši 2 000 Kč přestárlým občanům. Za tuto hodnotu zakoupil topivo pro 7 domácností a v jednom případě to bylo zakoupení povlečení na postele.

V roce 1968 byly zvýšeny starobní důchody u jednotlivců minimálně na 400 Kč a u manželské dvojice na 700 Kč měsíčně.

Narození v roce 1968:

Anna Ruperová, dcera Růž. a Leoše Ruperových – dne 31. 3., čp.23

Eva Vlková dne 6. 5., dcera Marie a Bedřicha Vlkových čp.105

Drahomíra Blahová dne 10. 9., dcera Drahůše a Ant. Blahových čp.9

Zdenka Harnová dne 19. XI., dcera Anežky a Aleše Harnových čp.110

Zemřeli v roce 1968:

Navrátil Štěpán dne 24. 3. ve věku 79 let

Marková Klem. dne 21. 4. ve věku 77 let

Večeřová Frant. dne 3. VI. ve věku 52 let

Janováčová Mar. dne 14. 7. ve věku 78 let

Jurčíková Frant. dne 29. 9. ve věku 80 let

Janováčová Bož. dne 20. X. ve věku 76 let

Hanák Metoděj dne 22. 12. ve věku 76 let

Uzavřeli sňatek:

Jos. Jurčík čp.87 s A. Kolomazníkovou z Jankovic, zůstávají bydlet v obci.

A. Jurčíková čp.40 s Václavem Gregorem z Kelníků, dne 17. 2. – bydlí v Kelníkách.

Boh. Slabý řidič ČSAD bydl. čp.16 s Věrou Procházkovou, dne 30. 3., bydlí mimo obec.

Ludm. Černá čp.56 s Jos. Kubisem dne 24. 8. Odstěhovali se do Brodku – místa bydlíště ženicha.

Ant. Bartošík čp.41 s Mir. Golovou z Nového Bohumína – dne 21. 12., bydlí mimo obec.

Frant. Daňhel čp.16 z Jiř. Míškovou z Červené Vody, dne 16. 3., bydlí mimo naši obec.

V naší obci žije k 31. 12. 1968 427 občanů. Do zaměstnání mimo obec dojíždí 97 mužů a žen 46.

V důsledku úbytku pracovních sil z místních zdrojů na pracích v lese, dojíždí do obce brigádníci ze Slovenska. Práce v lese dosahuje vysoké mechanizace – pracovníci používají jednomužné motorové pily – výrobek západoněmecké firmy Stihl. Přibližování kulatiny a nařezaného dřeva se provádí traktory Walmet – finský výrobek. Tento traktor se osvědčuje lépe než náš kolový traktor Zetor 50, s ohledem na velmi členitý terén. Traktorem Walmet lze přiblížit za den až 50 plm listnaté kulatiny ze vzdálenosti 1 500 bm.

Vedení státních lesů přikročilo k redukci stavu lesní zvěře. Pro velké škody na kulturách snižuje stav vysoké zvěře na minimum, převládá stav černé zvěře. U Buchlovic zřizuje oboru, do které nasazuje karpatského jelena k oživení rasy.

Ženy – pracovnice polesí Salaš, dříve jen sezonně zaměstnané, pracují dnes téměř celoročně, mimo měsíců leden – únor.

Rok 1968 byl údobím mimořádných událostí a celkového politického vývoje. Jejich skutečný význam a cíl převážná část národa ani v té době nemohla postřehnout nebo prohlédnout. Až s odstupem určité doby a to v průběhu roku 1969 bylo o roku 1968 hovořeno jako o roku zkoušek. Z těchto důvodů a v zájmu objektivnosti – pokud je to v moci člověka – je zápis o těchto událostech proveden až v závěru roku 1969 a zač. roku 1970. Jako kronikář jsem se v roce 1968 neměl čeho chytit při posuzování událostí, panovala značná dezorientovanost, oficiální místa nevydávala žádná stanoviska. Sdělovací prostředky dávaly možnost projevu každému a těch, co útočili proti současnému řízení byla většina. Dokladem je denní tisk – příloha kroniky.

Zasedání UV-KSČ z ledna 1968 hodnotilo dosavadní polit. i hospodářský vývoj ve státě a určilo zásady dalšího vývoje. Leden měl skoncovat se vším co se nepříznivě projevovalo v životě naší společnosti na cestě k socialismu. Dosavadní nepříznivé jevy byly označeny za deformace a vina na nich byla přičítána všem, kdo se jakýmkoliv způsobem podílel na řízení, na nejvyšší činitele především. V důsledku této situace odstoupil A. Novotný z funkce prvního tajemníka UV-KSČ a presidenta republiky. Do funkce prvního taj. UV-KSČ byl zvolen Al. Dubček, který se brzy ukázal jako slabý politik. UV-KSČ pod jeho vedením chtěl budovat „socialismus s lidskou tváří“ – čímž si získával sympatie lidu – ale skutek – utek. Do funkce presidenta republiky byl zvolen armádní generál L. Svoboda. Občané naší obce s touto volbou plně souhlasili.

Přestože vina za deformace byla přičítána i funkcionářům nižších složek, nebylo v naší obci otevřených požadavků na odvolání z MNV nebo org. KSČ. Neoficiální třídění funkcionářů sice bylo, u piva v hospodě byly rovněž nějaké hovory proti některým funkcionářům, ale tyto nebyly brány vážně. Jako hlavní projevy deformací byly považovány soudní procesy z padesátých let, zejména potom, když sdělovací prostředky zasévaly mezi lidi nedůvěru k jejich regulernosti. Později se prokázalo, že činnost sdělovacích prostředků byla záměrně

takto vedena, aby bylo vytvořeno ovzduší nedůvěry, k dezorientaci lidu. Protože to vše bylo děláno před očima UV-KSČ, lidé nevěděli čemu věřit, protože činnost tisku, rozhlasu a televize byla vedena ne v zájmu upevnování společnosti, ale přímo opačně, napomáhala těm, kteří nepřáli socialistickému vývoji u nás.

Dalo by hodně času a zabralo by to hodně místa, kdybych chtěl podrobněji popsat události, které naši občané prožívali. Až v průběhu roku 1969 jsme na základě vydávaných faktů poznávali, kdo to v nejvyšších orgánech dělal dobře a kdo měl jiné záměry. Byli odsouzeni k nedůvěře i ti, k jejichž podpoře byly v roce 1968 doslova „vyráběny“ podpisové akce mezi lidmi.

Pak přišel 21. srpen a s ním příchod vojsk Varšavské smlouvy do naší země. Občany to překvapilo, protože hlavní příčiny poznali až hodně později a také proto, že sdělovací prostředky vstup vojsk označily okupací. Tím se podařilo vytvořit protisovětskou náladu. Na různých místech se objevila protisovětská hesla a toto bylo hlavní snahou pravicových sil, které se postupně dostávaly k moci všude, kde panovala dezorientace a nejistota. Až později naši občané pochopili, že příchod vojsk byl nutný, aby nástup pravicových sil byl zastaven a znemožněn. Postupně zveřejňovaná fakta dokazovala v jakém nebezpečí byla naše společnost, jak nesprávně, protisocialisticky, protisovětsky byl tehdejší vývoj zaměřen. Až dodatečně jsme se dověděli, že na toto nebezpečí byli naši představitelé upozorňováni, ale tito nejenže proti tomu nic nedělali, ale i varování ze strany soc. přátel, zejména SSSR nebrali vážně a upozornění, že k moci se dostává kotrarevoluce odmítali. Bylo zjevné, že Dubček, Smrkovský a někteří další činitelé nepůsobí k upevnění svazku socialistických zemí, ale opačně.

Jednotky vojsk se usadily na různých místech v městech zprvu ve stanech a jiných vlastních ubykacích. Na základě dohody mezi našimi představiteli a zástupci vojsk byly jednotky přesunuty na (dočasně) jiná vhodná místa. Tak se stalo, že sověští vojáci s veškerou bojovou technikou byli utábořeni na loukách v blízkosti naší obce, na levé straně silnice směrem k Velehradu, v trati zv. Hrabina. Byli zde od 9. září do 16. října 1968. Občas se tito vojáci procházeli obcí, vedli rozhovory s našimi občany. Za celou dobu nevznikly žádné nepříjemnosti, vojáci se chovali přátelsky, kamarádsky.

Po resignaci Al. Dubčeka byl do funkce prvního taj. UV-KSČ zvolen dr. Husák, který se projevil jako zkušený a rázný politik. UV pod jeho vedením činil postupně potřebná opatření, takže v naší zemi byla nastoupena cesta ke konzolidaci poměrů.

V naší obci za celé období tohoto bouřlivého vývoje nebylo nějakých protistranických nebo protisovětských akcí, občané se chovali velmi uvážlivě.

Z tohoto období zaznamenávám dvě konkrétní příhody. Jeden z příslušníků vojsk, pravděpodobně z kroměřížské jednotky se snažil utéci. Přišel k hájovně na Dolině čp.131, směrem k Bunči. Po lesním hajném v této hájovně žádal o dopravu na nádraží. Tento jej vzal na motorku, ale předal jej velení utábořené jednotky.

Za obcí směrem do Babiného kůta, řidič R. Stejskal od zeměd. a zásobovacího podniku v Blansku vysypal dne 11. října ve večerních hodinách z cisternového vozu do potoka asi 25 q returního uhlí, čímž zavinil hromadný úhyn ryb v potoce. MNV hlásil tuto věc velení vojsk a policii. Šetřením bylo zjištěno, že toto nebylo sabotážním úmyslem, ale řidič, který přijel pozdě do skladu v Uh. Hradišti, se chtěl nákladu zbavit a neodpovědně jej vysypal do potoka.

V roce 1968 vznikaly lavinovitě požadavky na federativní uspořádání státu. Naši občané – pokud měli možnost – tak se vyjadřovali pro federaci trojdílnou. Realisaci dvojdílné federace

vzali na vědomí jen proto, že nemají možnost působit na změnu. Byli toho názoru, že federace si vyžádá více orgánů a hlavně značné fin. náklady na řízení, které by mohly být využity na jiné účely.

V roce 1968 měly být uspořádány volby do NV všech stupňů. I když se zdálo, že po lednovém zasedání UV-KSČ budou pro toto potřebné podmínky přesto další vývoj pol. situace nebyl vhodný. Volby byly odsunuty na neurčito.

Zlatá svatba manželů Josefa a Marie Hazdových
1.června 1969

podpisy

Sjezd ročníku 1930
7.června 1970

podpisy

Sjezd ročníku 1920
21.června 1970

podpisy

Zlatá svatba manželů Františka a Marie Přerovských
22. 1. 1971

podpisy

Zlatá svatba manželů Anežky a Martina Minksových
21. 6. 1971

podpisy

Sjezd ročníku 1921
21. 11. 1971

podpisy